

Glosar

- **Economia mondială**

ansamblul interdependențelor economice, politice, comerciale și financiar - valutare dintre economiile naționale, structurile internaționale și societățile transnaționale privite și analizate în mod dinamic și evolutiv.

- **Economii avansate**

un termen folosit de către Fondul Monetar Internațional pentru a descrie țările dezvoltate. Economiiile avansate au un nivel ridicat al produsului intern brut pe cap de locuitor, precum și un grad foarte semnificativ de industrializare.

- **Economii emergente**

economiiile în curs de structurare economică și financiară, însă care înregistrează ritmuri rapide de dezvoltare. Cele mai mari șapte economii emergente, în funcție de PIB, sunt considerate China, Brazilia, Rusia, India, Mexic, Indonezia și Turcia.

- **Economii vecine**

economiiile cu care un stat are frontiere comune și/sau cu care are relații economice și sociale puternic dezvoltate. Economiiile vecine ale Republicii Moldova se consideră România, Ucraina și Federația Rusă.

- **Efecte de runda a doua**

Impactul indirect al unui șoc de ofertă asupra inflației. Acestea se propagă prin creșterea sau scăderea așteptărilor inflaționiste, în dependență de tipul șocului de ofertă inițial (proinflaționist sau dezinflaționist).

- **Expansiune economică**

Perioadă în care are loc creșterea activității economice, de regulă, cu ritmuri înalte.

- **Exporturile de bunuri și servicii**

constau din tranzacțiile de bunuri și servicii (vânzări, barter, donații etc.) efectuate de rezidenți către nerezidenți.

- **Factori nemonetari**

factori care sunt în afara influenței sau nu pot fi anticipați prin acțiunile de politică monetară.

- **Indicele FAO al prețurilor produselor alimentare**

este o măsură a schimbării lunare a prețurilor internaționale ale unui coș de produse alimentare, calculat de Organizația Mondială pentru Agricultură și Alimentație. Se compune din media indicilor de preț a cinci grupe

de materii prime (care reprezintă 55 cotații), ponderate cu cotele medii de export ale fiecărei grupe pentru anii 2002-2004.

- **Indicele prețurilor de consum (IPC)**

este un instrument de măsură care caracterizează și furnizează o estimare a evoluției de ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și tarifelor serviciilor utilizate de către populație pentru satisfacerea necesităților de trai într-o anumită perioadă (perioada curentă) față de o perioadă anterioară (perioada de referință).

- **Indicele prețurilor în construcții**

raportul prețurilor curente la lucrările de construcții-montaj, înregistrate trimestrial în 100 organizații reprezentative, către prețurile de deviz ale anului 1991 și prețurile anului precedent.

- **Indicele prețurilor producției industriale**

măsoară evoluția de ansamblu a prețurilor produselor/serviciilor industriale fabricate și livrate de producătorii interni într-o anumită perioadă (denumită perioadă curentă) față de o perioadă anterioară (denumită perioadă de bază sau de referință). Pentru construirea indicelui prețurilor producției industriale în calcul sunt luate doar tranzacțiile corespunzătoare primului stadiu de comercializare a produselor, adică la ieșirea acestora din întreprinderile producătoare.

- **Inflație de bază**

măsură a inflației care exclude bunurile cu prețuri volatile. Indicatorul se obține eliminând din inflația totală acele prețuri care sunt supuse unor efecte tranzitorii (cum ar fi prețurile administrate, produselor alimentare sau produselor energetice).

- **Interval de variație**

intervalul ce cuprinde ținta inflației, în cadrul căruia sunt tolerate posibilele devieri de la țintă rezultate din controlul limitat al politicii monetare asupra inflației.

- **Interval de incertitudine**

Interval care cuprinde, cu o anumită probabilitate, valorile viitoare posibile ale ratei anuale a inflației.

- **Instrumente de politică monetară**

Mijloace specifice prin intermediul cărora Banca Națională a Moldovei acționează în scopul atingerii obiectivului său fundamental.

- **Lag**

Perioadă de latență în dezvoltarea unui fenomen.

- **Ofertă agregată**

valoarea totală a bunurilor și serviciilor oferite într-o economie într-un anumit moment și la un anumit preț.

- **Piață financiară**

segment din piața mondială (internațională) sau din piața națională, pe care se concentrează cererile și ofertele de bani și de valori mobiliare. Piața financiară se divide în piața bancară (piața creditelor), piața titlurilor financiare și piața asigurărilor.

- **Politica monetară**

acțiunile întreprinse de banca centrală prin intermediul instrumentelor pentru atingerea obiectivului fundamental (de ex.: stabilitatea prețurilor).

- **Politica monetară expansionistă**

Conduită a politicii monetare care condiționează accelerarea creșterii cererii agregate și, prin urmare, creșterea presiunilor inflaționiste.

- **Politica monetară restrictivă**

Conduită a politicii monetare care condiționează decelerarea creșterii cererii agregate și, prin urmare, diminuarea presiunilor inflaționiste.

- **Formarea brută de capital**

arată procurarea netă a bunurilor și serviciilor de către unitățile - rezidente, produse în perioada considerată, dar nu și consumate. Cuprinde formarea brută de capital fix, variația stocurilor.

- **Formarea brută de capital fix**

reprezintă valoarea bunurilor durabile dobândite de unitățile rezidente în scopul de a fi utilizate ulterior în procesul de producție.

- **Importurile de bunuri și servicii**

constau din tranzacțiile de bunuri și servicii (achiziționări, barter, donații etc.) efectuate de nerezidenți către rezidenți. Importurile și exporturile de bunuri se calculează în prețuri FOB (franco bord). Prețurile FOB includ valoarea bunurilor în prețurile producătorului plus valoarea serviciilor suportate până la trecerea frontierei țării exportator (inclusiv cheltuielile de încărcare pentru transportările ulterioare) plus taxe de export plătite (minus scutiri de impozite primite).

- **Impozitele nete pe producție și importuri**

impozite minus subvenții pe producție și importuri.

- **Impozitele nete pe produse**

impozite pe produse minus subvenții pe produse. În procesul calculării valorii adăugate brute producția este evaluată la prețuri de baza unde consumul intermediar este evaluat la prețul compărătorului, și prin urmare diferența dintre taxele și subvențiile pe produse trebuie să fie incluse în valoarea adăugată brută. Produsul Intern Brut care rezultă este evaluat la prețuri de piață.

- **Impozitele pe producție și importuri**

cuprind impozitele pe produse și alte impozite pe producție.

- **Impozitele pe produse**

impozite prelevate proporțional cu cantitatea sau valoarea bunurilor și serviciilor produse, comercializate sau importate de rezidenți. Din ele fac parte, la major, taxa pe valoarea adăugată (TVA), accizele, impozitele pe bunurile și serviciile importate.

- **Indicele PMI (Purchasing Managers' Index)**

este elaborat de către Institute of Supply Management. Raportul se bazează pe un sondaj în care managerii sunt întrebați despre situația economică a factorilor care sunt relevanți în domeniul lor de activitate (comenzi noi, producție, timpul de aprovizionare, stocuri, inventare, prețuri, factorul uman, comenzi de export și import). Indicatorul este important fiindcă se referă la date care vor fi publicate mai târziu, dar la care managerii au acces mai devreme. O valoare mai mare de 50 indică expansiune economică, respectiv o valoare mai mică de 50 indică regres economic.

Источник УРЛ:

<http://www.bnm.md/ru/node/52178>